

Riigi 2013. aasta majandusaasta koondaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

Ines Metsalu
Riigikontrolli finantsauditi osakonna peakontrolör

Riigieelarve kontrolli komisjon

15.09.2014

Riigikontrolli auditi eesmärk ja ulatus

- Riigikontrolli auditi eesmärgiks oli hinnata, kas riigi raamatupidamise aastaaruanne on õige ja kas tehinguid on tehtud kooskõlas riigieelarve seadusega ja 2013. aasta seadusena vastu võetud riigieelarvega. Lisaks tähelepanekud riigivara seaduse ja riigihangete seaduse kohta.
- Selleks, et riigi koondaruandele hinnangut anda on Riigikontroll auditeerinud raamatupidamist ja tehingute seaduslikkust ministeeriumides (nende allasutustes), Riigikantseleis, põhiseaduslikes institutsioonides.
- Riigikontrolli audit ei hõlmanud KOVide ega valitsussektori ja avaliku sektori kohta koostatud aruannet.

Riigikontrolli hinnang raamatupidamise aruandele

- **Riigi raamatupidamise aastaaruanne on õige**
 - Kajastab õigesti ja õiglaselt riigi finantsseisu ja majandustulemust
- Riigil oli 31.12.2013 seisuga varasid 12,5 miljardi euro ning kohutusi kokku 5,5 miljardi euro väärtuses.
 - Sisaldab ka äriühinguid, sihtasutusi ja RMK
- Riigieelarve täitmise aruande põhjal laekus riigieelarvesse tulusid 7,67 miljardi ning kulutati 7,64 miljardit eurot.
 - Ei võrdu valitsussektori eelarve üle/puudujäägiga
- Olulisi märkusi riigi raamatupidamise aastaaruande õigsuse kohta Riigikontrollil teha ei tulnud.
 - Märkused 2 ministeeriumi (SOM, KUM) ja RK raamatupidamise kohta

Riigiasutuste raamatupidamisest üldiselt

- Raamatupidamise tase enamiku ministeeriumide valitsemisalades on hea.
- Riigiraamatupidamiskohustuslaste (so ministeeriumide, Riigikantselei ja põhiseaduslike institutsioonide) aruandlust saab muuta lihtsamaks.

Tehingute seaduslikkus ja riigieelarve täitmise aruanne

- Riigi majandustehingud on olulises osas sooritatud, lähtudes riigieelarve seadusest ning 2013. aasta seadusena vastu võetud riigieelarvest ja selle muutmise seadusest.
 - Riigieelarve seaduste täitmises Riigikontroll olulisi vigu ei leidnud
 - ministeeriumide tasemel märkus HTM põhjendamatu ettemakse kohta
- Riigieelarve esitusviisi muudatuste järgselt on iga-aastane riigieelarve ja selle täitmise aruanne omavahel paremini võrreldavad.

Riigieelarve ja selle täitmisest aruandmine

- 2013. aasta riigieelarve täitmise aruande viimasest veerust on võimalik näha, kui palju investeringuteks ning kuludeks plaanitud raha on aasta lõpus üle viidud. 2013. aasta eelarvest viidi 2014. aastasse üle 536 miljonit eurot.
 - Ülekandmine rahandusministri käskkirjaga: tegevuste nihkumine, jätkumine, *odavnemine*, *ebarealistlikud tegevuskavad*;
 - Põhjuste kriitiline analüüs planeerimisfaasis ja avalikustamine.

Riigihangete seaduse järgimisest

- **Kaupade ja teenuste soetamisel järgivad riigiasutused üldjuhul riigihangete seaduse nõudeid.**
 - tuvastati tegemata hankemenetlusi, eriti arvukalt lihthangete osas;
 - jätkuvalt esineb probleeme hangete aruannete esitamisega.

Tehingud riigivaraga

- **Ministeeriumid olid üldiselt järginud riigivaraseaduses sätestatud põhimõtteid**
 - õigusaktis ei ole täpselt reguleeritud, mil moel peaks toimuma riigiasutuste tegevuse lõpetamisel allesjääva netovara üleandmine sihtasutustele, selle raamatupidamises kajastamine
 - PM-s liikmelisus mittetulundusühingutes ei olnud kooskõlas RVS-ga
 - Möödunud aastal soovitas Riigikontroll selgitada 2014. aasta riigieelarve seletuskirjas ja riigieelarve strateegias, kuidas pikas perspektiivis rahastatakse riigiasutuste üürikulude kasvu ning juhitakse RKASi tegevust üüritingimuste kokkuleppimisel riigiga. 2014. aasta riigieelarve strateegias ei ole selgitusi üürikulude kasvu rahastamise kohta lisatud.

Tänan!

